

7/5523
6445

T.C.
DIŞIŞLERİ BAKANLIĐI
OrtadoĐu ve Kuzey Afrika İkili Siyasi İşler Genel M¼d¼rl¼Đ¼

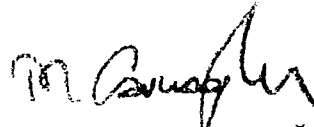
Sayı : 50650359-610-2018/22781190
Konu : 7/5523 sayılı yazılı soru önergesi /
Yavuz Ağırallioğlu

T¼RKİYE B¼Y¼K MİLLET MECLİSİ BAŐKANLIĐINA

İlgi: T¼rkiye B¼y¼k Millet Meclisi BaőkanlıĐının 24.11.2018 tarihli ve 43452547-120.07-E.00000385985 sayılı yazısı.

İstanbul Milletvekili Sayın Yavuz Ağırallioğlu'nun ilgi'de kayıtlı 7/5523 esas numaralı yazılı soru önergesinin yanıtı ilişikte sunulmaktadır.

Saygılarımla arzederim.


Mevl¼t ÇAVUŐOĐLU
Dışışleri Bakanı

Ek: 1

Dağıtım:

GereĐi:

T¼rkiye B¼y¼k Millet Meclisi BaőkanlıĐı

Bilgi:

Cumhurbaşkanlığı



T.C.
DIŞIŞLERİ BAKANLIĐI
(22781190 sayılı yazının ekidir)

**İSTANBUL MİLLETVEKİLİ SAYIN YAVUZ AĞIRALİOĞLU'NUN 7/5523 ESAS
NUMARALI YAZILI SORU ÖNERGESİNE YANIT**

SORU

UNICEF (Birleşmiş Milletler Çocuklara Yardım Fonu) tarafından yayınlanan raporda Yemen'de korunulması mümkün olan hastalıklar nedeniyle her 10 dakikada 1 çocuğun hayatını kaybettiğı bildirildi. UNICEF Ortadoğı ve Kuzey Afrika Direktörü Hayrat Kalabari, Ürdün'ün başkenti Amman'da düzenlediğı basın toplantısında Yemen'deki insani drama ilişkin açıklamalarda bulundu. "Yemen bugün çocukların cehennemidir" diyen Kalabari, bu durumun belli bir kesimi değil tüm Yemenli çocukları kapsadığını vurguladı. Yemen'de 1,8 milyon çocuk ileri derecede kötü beslenmeye maruz kalmakta ve bu çocuklardan 400 bini hayati risk taşımaktadır. Bu insanlık zulmünün sebebi ise Yemen'de yaşanan vekalet savaşlarıdır. Eylül 2014'ten bu yana ülkenin birçok kenti, Yemen ordusu ile Hutiler arasındaki çatışmalara sahne oluyor. Suudi Arabistan öncülüğündeki koalisyon güçleri ise Mart 2015'ten bu yana Yemen hükümetine destek amacıyla sivillere bombardımanlar düzenliyor. Sağlık başta olmak üzere pek çok alanda insani kriz yaşanan ülkede, temiz suya ulaşımın olmaması, yetersiz beslenme, ilaç ve tıbbi malzemelerdeki eksiklikler gibi nedenlerle kolera başta olmak üzere salgın hastalıklar her geçen gün daha da artmaktadır. Yemenide taraflar arasında çatışmalar devam ederken Suudi Arabistan öncülüğündeki koalisyonun müdahalesiyle ülkedeki insani durum daha da kötüleşmektedir.

Bu kapsamda;

1. Yemen'e insani yardım yapılmakta mıdır? Bu zamana kadar hiç yapılmış mıdır? Eğer yapılıyorsa ne kadar sıklıkla ve hangi düzeyde yapılmaktadır?
2. Yemen'in sorunlarını Avrupa Parlamentosu ve Birleşmiş Milletler dahil uluslararası toplantılarda gündeme getirmeyi düşünüyor musunuz?
3. Filistin'de yaşanan insanlık zulmüne karşı İsrail'e karşı alınan tedbirler, Yemen'de yaşanan aynı insanlık zulmüne karşı Suudi Arabistan'a karşı neden alınmamaktadır?
4. Esad'ın, Suriye'de yaptığı bombardımanlar sonrası verilen en üst düzeyden tepkiler, Suudların Yemen'de yaptığı bombardıman sonrası neden Suudi Arabistan yönetimine karşı verilmemektedir?
5. Cemal Kaşıkçı cinayetinden beri sessiz kaldığınız Suudi Arabistan yönetimine, Yemen'de yapılan insanlık katliamından sonra da sessiz kalmayı sürdüreceksiniz? Suudi Arabistan'a karşı üst üste bu kadar siyasi taviz vermenizin sebebi nedir?

YANIT

Yemen'e ülkemizce yapılan insani yardımlar kapsamında;

AFAD tarafından Cibuti'de satın alınan yaklaşık 500 bin ABD Doları tutarında 50 tonu aşkın 2400 gıda ağırlıklı insani yardım kolisinin 200'ü 2015 yılında Cibuti'deki Yemenli sığınmacılara dağıtılmış, kalanlar ise Yemen'e gönderilmiştir. Ayrıca, 6,6 ton ağırlığında ilaç ve tıbbi malzeme Yemenli sığınmacılar için kullanılmak üzere ülkemizden Cibuti'ye gönderilmiştir.

Cibuti'den satın alınan 100 bin Dolarlık gıda ağırlıklı insani yardım malzemesi 2015 Ağustos ayında Yemen'e gönderilmiştir.

Kızılay ve AFAD eşgüdümünde 5000 ton şeker, 150 ton un ve 100 ton sağlık malzemesi Aralık 2016'da Aden limanına ulaştırılmıştır.

Kolera tedavisinde kullanılan yaklaşık 50 ton ilaç ve tıbbi malzemenin yanısıra un, gıda ve giyim malzemesi, tekerlekli sandalye ve iki adet sahra hastanesinden oluşan toplam 10600 ton ağırlığında ve 8,9 milyon ABD Doları değerindeki yardımımız AFAD eşgüdümünde Sağlık Bakanlığımız, TİKA ve Kızılay'ın katkılarıyla 20 Temmuz 2017 tarihinde Aden'e ulaştırılmıştır.

25 Nisan 2017 tarihinde Cenevre'de Başbakan Yardımcısı Sayın Veysi Kaynak'ın da katılımıyla gerçekleştirilen "Yemen'deki İnsani Krize İlişkin Üst Düzeyli Taahhüt Etkinliği"nde ülkemizce BM'ye taahhüt edilen 1 milyon ABD Doları tutarındaki katkımız, ülkede yaşanan çatışma ortamının getirdiği ihtiyaçlara ilaveten son dönemde kaygı verici boyutlara ulaşan kolera salgını ile mücadele bağlamında UNICEF'e transfer edilmiştir.

Kızılay tarafından yürütülen Kurban Bayramı bağış faaliyetleri kapsamında, Yemen'de 100 adet büyükbaş kesimi gerçekleştirilmiş ve paketlenerek 3000'in üzerinde aileye dağıtılmıştır. TİKA tarafından ise 6000 aileye iftar paketi dağıtılmıştır.

Türk kökenli Yemenlilerin de bulunduğu, meşru hükümet kontrolü dışındaki bölgelerden Almahweet'de 1500 gıda paketi ve 400 un çuvalından oluşan insani yardım 24 Eylül 2017 tarihinde dağıtılmıştır. Hadramut ilinde ise 185 ton tutarında 7400 çuval un ihtiyaç sahiplerine ulaştırılmıştır.

Ayrıca çeşitli STK'larımız aracılığıyla, 2017 ilkbahar aylarında Sana, Zamar, Ibb, Dhale ve Aden'de 4700 aileye 1250 paket gıda yardımı yapılmış ve Aden'de dört ayrı bölgede altı Beslenme Sağlığı Merkezi kurulmuştur. Yemen'e önümüzdeki dönemde yapılacak yardımlara yönelik planlamalar devam etmektedir.

Türkiye Diyanet Vakfı (TDV), 6 Aralık 2018 tarihinde "Yemen'e Sessiz Kalma" başlıklı yardım kampanyası başlatmıştır. Diğer yandan, TDV'nin Diyanet İşleri Başkanlığıyla birlikte Yemen'e bugüne kadar 8,5 milyon Türk Lirası (1 milyon 600 bin Dolar) tutarında yardım yaptığı açıklanmıştır.

Yemen'e önümüzdeki dönemde yapılacak yardımlara yönelik planlamalar devam etmektedir. Bu çerçevede, bir Türk Kızılayı heyeti 2018 Aralık ayı içinde Yemen'e önümüzdeki dönemde yapılabilecek yardımları tespit etmek üzere ziyarette bulunmuştur. Ayrıca, AFAD başkanlığında farklı bir heyetin de Ocak 2019 içinde benzer bir çalışma ziyaretinde bulunması öngörülmektedir. Yemen Makamlarıyla eşgüdüm halinde önümüzdeki dönemde yapılabilecek insani yardımlar konusunda çalışmalar sürmektedir.

Yemen'e yönelik politikamız bağlamında;

Yemen'deki insani krize çözüm bulunması, bu çerçevede insani yardımın ulaştırılmasını temin edecek adımların bir an önce hayata geçirilmesi, öte yandan kapsamlı siyasi diyalogun

başlatılması yönündeki beklentimiz, Avrupa Parlamentosu ve Birleşmiş Milletler dahil olmak üzere, ilgili tüm uluslararası platformlarda tarafımızca her vesileyle gündeme getirilmektedir.

Yemen’de 2012 yılında üzerinde mutabakata varılan ulusal geçiş süreciyle ilgili BMGK kararları (2014, 2051, 2140) hilafına hareket eden Hutilere yine BMGK kararları (2216, 2266, 2342, 2402) çerçevesinde uluslararası yaptırım uygulanmaktadır. Bu kapsamda, Hutilerin kontrolünde bulunan başkent Sana’daki yönetim tarafımızdan tanınmamakta olup, ülkemizce anayasal meşruiyete saygı temelinde siyasi çözüm savunulmakta ve Yemen’in toprak bütünlüğüne halel getirebilecek adımlar kabul edilmemektedir.

Kaşıkçı cinayetinden sonra Suudi Arabistan’a karşı sessiz kalındığı ve bu ülkeye siyasi taviz verildiği iddiaları ise hiçbir şekilde doğru değildir. Söz konusu cinayetin işlenmesinde doğrudan rolü olan Suudi vatandaşları hakkında yakalama kararı çıkarılmış ve bu kişilerin ülkemize iadeleri talep edilmiş olup, cinayetin tüm yönleriyle aydınlatılması için Suudi makamlarından güçlü işbirliği talebi ve beklentimiz her vesileyle gündeme getirilmektedir.